

50 650-4150 P.S.

6236

14118

NETHERLANDS DELEGATION
TO THE UNITED NATIONS
ROOM 301, 10 ROCKEFELLER PLAZA
NEW YORK 20, N. Y.
TELEPHONE: CIRCLE 6-5889

AFGESCHREVEN

(2)

PERSOONLIJK EN VERTROUWELIJK

10 Mei, 1950

D.O. P...

Amice,

Ik heb het zeer op prijs gesteld dat Ge de moeite hebt willen nemen om mij nog eens persoonlijk Uw toelichting te geven op de ontwikkeling van de presentatie van het Nederlandse standpunt inzake Nieuw Guinea. Ik begrijp volkomen, dat dit een delikate materie is, gezien onze pogingen om eerlijk te trachten van de Unie-verhouding met Indonesië iets goeds en vruchtbaars te maken. Helaas ben ik er niet van overtuigd dat men aan Indonesische kant over de gehele linie met even eerlijke bedoelingen op dit punt is beziel. Misschien dat figuren als Hatta dit wel nastreven, maar in hun omgeving zijn ongetwijfeld machtige invloeden die er anders over denken, en die zeker niet zullen schromen om de "Unie-geest" terzijde te schuiven zodra dat in hun kraam te pas komt, en wanneer een Indonesisch belang - zoals zij dat opvatten - door de Unie-verhouding belemmering zou ondervinden.

Zolang Nederland in Zuid Oost Azië een factor blijft waarmede gerekend moet worden: economisch, technisch, militair en politiek, en zolang het onder de grote mogendheden vrienden heeft, of althans medespelers die, op grond van verwante belangen reden hebben om de Nederlandse positie in dit gebied niet nog verder af te breken dan reeds is geschied, zolang zal Indonesië eerbied voor die positie tonen. Op die wijze kan in zekere zin een machtsevenwicht worden gehandhaafd dat onze zwaarte ook in de Unie-verhouding zal helpen beschermen. Dit zal de samenwerking in de Unie op de duur meer ten goede komen dan een verdere afbraak van onze positie in het Verre Oosten, en daarmede van onze "zwaarte" in de internationale en ook in de inter-Unie-politiek.

Het is om die reden dat ik in mijn vertrouwelijke brief van 14 April 1950 aan Dr. Boon aandrang op wat ik "tegendruk" noemde, namelijk tegen de campagne welke Indonesië

sedert geruime

*DOA
IN
20A
2BA
BES
by*

Zijner Excellentie
Dr. L. J. Stikker
Minister van Buitenlandse Zaken
te 's-Gravenhage

sedert geruime tijd voert ten gunste van overdracht van de souvereiniteit over Nieuw Guineë aan de R.I.S. Het is eveneens om die reden dat ik in mijn persoonlijk schrijven aan U van 28 April jl. meende te mogen stellen dat uitblijven van tegen-actie de grond onder onze positie inzake Nieuw Guineë zou kunnen doen afbrokkelen, met dienovereenkomstig gevaar voor onze invloed in Zuid Oost Azië, hetgeen wederom onze positie in de Unie zou helpen ondermijnen. Vandaar mijn opmerking over - dan - het inluiden van het einde "van en Unie en invloed."

Inmiddels is de "tegendruk" nu uitgeoefend, dank zij Uw maatregelen in Washington, Londen en Parijs, waarnaast ik nu ook bij een aantal in aanmerking komende permanente delegaties onze bedoelingen heb kunnen toelichten. Uit mijn rapporten daarover zult Ge hebben kunnen lezen dat de reacties hierover het algemeen niet onbevredigend waren. In de eerste plaats bleek er begrip uit voor onze zienswijze. In de tweede plaats bleek er een neiging bij allen uit om deze quaestie zo enigszins mogelijk buiten de Veiligheidsraad te houden. Kan op deze laatste tendens verder invloed worden geïnduceerd, dan zou dat onze positie tegenover de Indonesiërs (die zich wellicht gouden bergen voorstellen van een nieuwe anti-koloniale "rel" voor een Verenigde Naties forum) aanmerkelijk kunnen versterken. Zou, zoals in telegrammen van Michiels en Teppema werd aangeroerd, inderdaad India niet à priori achter de Indonesische claim staan, dan ware natuurlijk nog meer gewonnen. Maar ik wil mij van ieder "wishful thinking" ten scherpste onthouden.

Ge zult begrijpen dat ik mij over Uw besluit om "tegendruk" te doen geven, hartelijk heb verheugd. En ik geloof inderdaad dat ik nu en als gevolg daarvan, de sombere slotzin van mijn brief aan U van 28 April niet meer behoef te herhalen. Ik ben ervan overtuigd dat de zaak voor ons nu beter ligt, mede omdat hetgeen er in Zuid Oost Azië en Indonesië gebeurt ook Amerikaanse ogen helpt openen. De Fransen hebben met hun vasthoudendheid in Indochina wel niet alles bereikt, maar, gezien de jongste berichten over rechtstreekse Amerikaanse steun aan de Franse strijdkrachten aldaar, toch wel iets van groot belang. Het wil mij voorkomen dat wij door verstandige en rustige beïnvloeding van bevriende regeringen met verwante belangen onze positie in elk geval zodanig kunnen versterken, dat wij voldoende medestanders vinden om de kans op geconcerteerde dwangactie tegen ons uit te schakelen. Hiertoe is de Australische houding mede een troef van betekenis. En zonder het zwaard van Lamocles van sancties van de zijde

van de Veiligheidsraad,

van de Veiligheidsraad, ware het voor ons mogelijk om rustig te blijven zitten waar wij het voordeel hebben van feitelijk te zijn (op Nieuw Guinea namelijk). Wanneer de mogendheden die wij benaderden inderdaad begrip voor onze houding hebben en geen nieuwe behandeling door de Veiligheidsraad wensen, dan zullen zij er te eerder aan medewerken "to make the influence of their opinion felt", zoals Van Kleffens het op het State Department zo elegant uitdrukte.

Geloof mij, als steeds, met hartelijke groeten

W. A. K. K. K.

P.S. De laatste berichten omtrent de unitaristische overwinning in Indonesië, vergroten mijn vertrouwen niet in de bereidheid van de Indonesische regering om de Unie te blijven dienen. Hatta wordt nu meer dan ooit naar de beginse-
len van de proclamatie van 17 Augustus 1945 teruggedreven. En daarin kwam over de Unie niets voor. Reden te meer om onze laatste belangen in Zuid Oost Azië en die van de primitieve bevolking van Nieuw Guinea met kracht te blijven verdedigen.